

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านดอนทอง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1
Parents' participations in the implementation of student care-taking system of Bandonotong
school under Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1

เกตุวดี เยสูงเนิน^{*1}, สมคิด สุกุลสถาปัตย์² และธารินี กิตติกาญจนโสภณ³

Ketwadee Yesoongnern^{*1}, Somkid Sakunsatapat² and Tarinee Kittikanjanasophon³

^{*1-3}สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

^{*1-3}Education Administration program Faculty of Education, Bangkokthonburi University

e-mail: 6353100206.edu@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านดอนทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 และ (2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านดอนทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษาและอายุ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรประกอบด้วยผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านดอนทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำนวน 163 คน กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มแบบอย่างง่าย ประกอบด้วย 118 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านดอนทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ (2) ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านดอนทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อย่างไรก็ตาม ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านดอนทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, ผู้ปกครอง, ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ABSTRACT

This objectives of this research were: (1) to study parents' participations in the implementation of student care-taking system of Bandonotong School under Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1; and (2) to compare parents' participations in the implementation of student care-taking system of Bandonotong School under Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1, classified by education levels and ages. Research methodology was survey research. The population, included 163 parents of Bandonotong School. Sample was obtained via simple random sampling technique, comprised of 118 parents of Bandonotong School. The instruments used for data collection was 5-level rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

The results of the research were found that: (1) the parents' participations in the implementation of student care-taking system of Bandonotong School under Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1, were at the high level in overall and each aspect; and (2) the parents with different education levels had different participations in the implementation of student care-taking system of Bandonotong School under Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1 in overall with statistical significance at .05 level; however, the parents with different ages had no different participations in the implementation of student care-taking system of Bandonotong School under Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1, in overall and each aspect.

Keywords: Participations, Parents, Student Care-Taking System

บทนำ

ครูและบุคลากรในโรงเรียนล้วนต้องทำหน้าที่จัดการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนด เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะความสามารถ มีสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นคนเก่ง คนดี คนที่อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเป็นปกติสุข ตามเจตนารมณ์และเป้าประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แต่การที่ครูและบุคลากรของโรงเรียนจะสร้างผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพได้นั้น ขึ้นอยู่กับสถานการณ์และปัจจัยหลายอย่าง อาทิ นโยบายและแผนงานยุทธศาสตร์การดำเนินงาน ความรู้ความสามารถของครู การให้ความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม และที่สำคัญคือ ความพร้อมของตัวผู้เรียน เพราะความพร้อมของผู้เรียนเป็นปัจจัยชี้ขาดว่าการจัดการเรียนรู้จะดำเนินไปได้อย่างไรราบรื่นหรือล้มลุก ขลุกขลัก การจัดการเรียนรู้จึงแตกต่างจากการสอน เพราะการสอนนั้นเป็นเพียงแค่การให้ข้อมูลได้อย่างครอบคลุมตามขอบข่ายเนื้อหาที่กำหนดก็เป็นอันหมดหน้าที่ของผู้สอน แต่การจัดการเรียนรู้จะต้องทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความถนัดความสนใจ และศักยภาพของตนเอง ผู้เรียนในแต่ละชั้นเรียนซึ่งมีจำนวนมากมีความแตกต่างกันในทุกด้าน ภูมิหลังและพื้นฐานความสามารถของผู้เรียนมีความหลากหลาย จึงไม่ใช่เรื่องง่ายที่ครูจะจัดการเรียนรู้ และบริหารจัดการชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ครูจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการทำงานที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่าระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน เป็นกลไกในการพัฒนาผู้เรียนทั้งในทางส่งเสริมพัฒนาการ ป้องกันแก้ไข และให้ความช่วยเหลืออย่างสอดประสานเชื่อมโยงผสมกลมกลืนไปกับการจัดการเรียนรู้ตามธรรมชาติของผู้เรียนแต่ละช่วงวัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

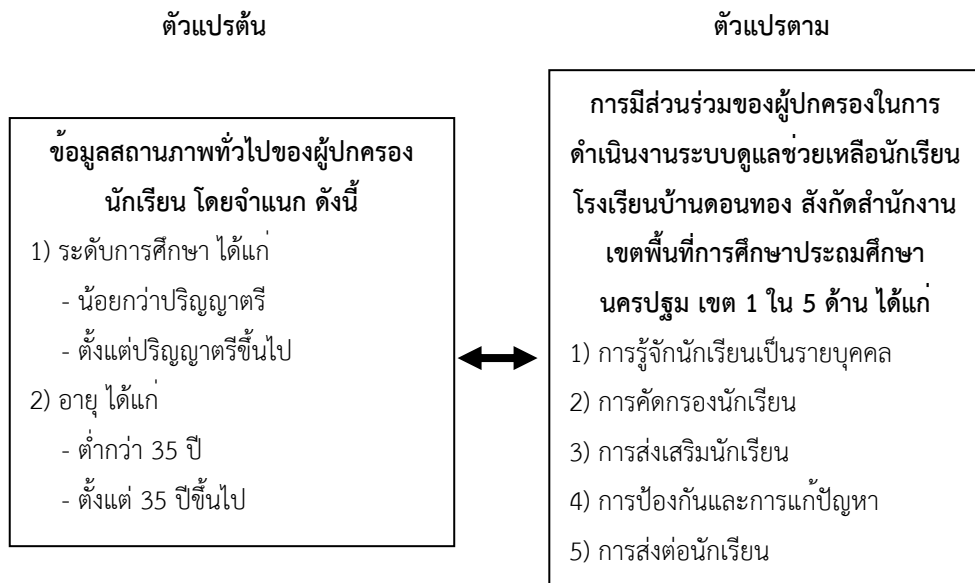
1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านดอนทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านดอนทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษาและอายุ

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านดอนทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 แตกต่างกัน
2. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านดอนทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านดอนทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมนักเรียน 4) การป้องกันและการแก้ปัญหา และ 5) การส่งต่อนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559) จากขอบข่ายดังกล่าวผู้วิจัยจึงนำมาประมวลเป็นกรอบแนวคิดดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. **ขอบเขตของเนื้อหา** การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านดอนทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมนักเรียน 4) การป้องกันและการแก้ปัญหา และ 5) การส่งต่อนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านดอนทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำนวน 163 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านดอนทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำนวน 118 คน โดยเทียบจากตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน สุ่มแบบ Simple Random Sampling

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรต้น คือ ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ปกครองนักเรียน โดยจำแนกเป็นระดับการศึกษา และอายุ

3.2 ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านดอนทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมนักเรียน 4) การป้องกันและการแก้ปัญหา และ 5) การส่งต่อนักเรียน

การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลในเอกสาร ตำรา สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เว็บไซต์ และการวิจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นำแนวคิดหลักการและข้อมูลต่างๆที่ได้จากการศึกษามาสร้างเป็นแบบสอบถามที่มีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหาร นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอขอแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาควบคุมสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ และแก้ไขเพื่อความถูกต้อง นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วมาให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ปรับปรุงแบบสอบถามให้เป็นฉบับสมบูรณ์สำหรับใช้เก็บข้อมูลต่อไป

ผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านดอนทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการป้องกันและการแก้ปัญหา ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการคัดกรองนักเรียน
2. ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านดอนทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านดอนทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านดอนทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการป้องกันและการแก้ปัญหา ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการคัดกรองนักเรียน เนื่องจากทางโรงเรียนมีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นประจำทุกปี มีการแต่งตั้งครูที่ปรึกษาในแต่ละระดับชั้นเรียนมีหน้าที่ดูแล ควบคุม นักเรียนในระดับชั้นที่ได้รับมอบหมายทั้งหมด ครูที่ปรึกษาสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคน พบปะกับผู้ปกครอง เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับข้อมูลในด้านต่าง ๆ ของนักเรียน ทั้งด้านพฤติกรรม ด้านอารมณ์ รวมถึงสภาพแวดล้อมที่นักเรียนอาศัยอยู่และเมื่อครูที่ปรึกษาของนักเรียนออกเยี่ยมบ้านแล้วจะมีการนำข้อมูลที่ได้มารอกรายละเอียดของนักเรียนเพื่อสรุปเป็นภาพรวมของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วุฒิพงษ์ พันทิวา (2563) ศึกษาเรื่อง สภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลวิเคราะห์การเปรียบเทียบการประเมินของผู้บริหารโรงเรียนผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน เนื่องจากโรงเรียนจัดอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียน เช่น การจัดกิจกรรมโฮมรูม การประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน มีการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน และผู้ที่มี

ส่วนเกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางและสร้างการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนานักเรียน และมีการติดตาม ชี้แนะให้นักเรียนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง โรงเรียนมีการรายงานผลเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลต่อผู้ปกครอง ชุมชน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มีการประชุม ชี้แจง และแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเหมาะสม กำหนดหน้าที่และกรอบการดำเนินงานอย่างชัดเจน

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านดอนทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านดอนทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ย่อมมีความคิดแตกต่างกัน และการให้ความสำคัญกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกัน และผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประพนอม แก้วสวัสดิ์ (2556) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 พบว่า ผู้บริหารและครูที่ปรึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านดอนทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามอายุพบว่า พบว่า ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านดอนทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูให้ความสำคัญกับผู้ปกครองนักเรียนทุกกลุ่มอายุเท่ากัน ผู้ปกครองทุกท่านมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือของโรงเรียน ครูเข้าใจและรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างดี ซึ่งจะนำไปสู่การจัดกิจกรรมส่งเสริมหรือพัฒนาหรือกิจกรรมป้องกันแก้ไขปัญหาดังตรงตามความเป็นจริงต่อไปตามที่ตั้งเป้าไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รอดชิตะ หะยะสาเม็ง (2554) ได้ทำการศึกษการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของโรงเรียนบ้านมะนังยง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามเพศและอายุ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. โรงเรียนควรประชุมวางแผนร่วมกับผู้ปกครองให้มากขึ้น เพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างทีม ให้ตระหนักถึงความสำคัญและกระบวนการในการแก้ไขปัญหาให้เกิดความชัดเจนในแต่ละบทบาทของคณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อลดจำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหาให้เป็นกลุ่มปกติ และพัฒนาระบบให้เกิดประสิทธิภาพกับสภาพปัญหาของโรงเรียน

2. โรงเรียนควรมีการประสานความร่วมมืออย่างจริงจังในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งต่อ ระหว่างคณะกรรมการในการดำเนินงานตลอดจนผู้ปกครอง ชุมชนทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนได้อย่างทันที่

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา
2. ควรศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- ประนอม แก้วสวัสดิ์. (2556). **สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- รอซีดี๊ะ หะยะสาแม็ง. (2554). **การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านมะนังยง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 3**. สารนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- วุฒิพงษ์ พันทิวา. (2563). **สภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). **การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.